

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Факультет історії, політології та міжнародних відносин

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної
роботи та освітньої діяльності

_____Тетяна ФЕДІРЧИК

“12” серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

ПРОФЕСІЙНЕ ТА ОСОБИСТІСНЕ СТАНОВЛЕННЯ ВЧИТЕЛЯ
обов'язкова

Освітньо-професійна програма Середня освіта (Історія)

Спеціальність 014 Середня освіта (Історія)

Галузь знань 01 – Освіта / Педагогіка

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Факультет історії, політології та міжнародних відносин

Мова навчання українська

Чернівці 2024 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Професійне та особистісне становлення вчителя» складена відповідно до освітньо-професійних програм: ОПП «Середня освіта (Історія)» за спеціальністю 014.03 «Середня освіта (Історія)», другого (магістерського) рівня вищої освіти та затвердженої і введеної в дію 3 квітня 2023 року, протокол № 118 Вченою радою факультету історії, політології та міжнародних відносин Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Розробник:

Гордійчук Оксана Євгенівна - доцент кафедри педагогіки та методики початкової освіти, кандидат педагогічних наук, доцент

Викладач:

Гордійчук Оксана Євгенівна - доцент кафедри педагогіки та методики початкової освіти, кандидат педагогічних наук, доцент

Погоджено з гарантом ОП і методичною радою факультету історії, політології та міжнародних відносин

Протокол № 1 від «12» серпня 2024 року

Голова методичної ради факультету _____ Василь КАРПО

Затверджено на засіданні кафедри педагогіки та методики початкової освіти
Протокол № 1 від «12» серпня 2024 року

Завідувач кафедри _____ Світлана РОМАНЮК

Схвалено науково-методичною радою Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича
Протокол № 1 від «12» серпня 2024 року

Голова науково-методичної ради _____ Тетяна ФЕДІРЧИК

Професійна та особистісна готовність педагога до роботи в умовах ЗЗСО є вкрай необхідною.

Вивчення стану теоретичної й практичної реалізації освітньо-професійної програми освітньо-професійної програми «Середня освіта (історія) для спеціальності 014 Середня освіта (Історія). Магістри передбачили розробку навчальної дисципліни «Професійне та особистісне становлення вчителя», яка є обов'язковою дисципліною, викладання якої здійснюється у 1 семестрі в обсязі 3 кредитів (за ECTS). Викладання навчальної дисципліни, спрямоване на формування готовності майбутніх педагогів до професійно-педагогічної діяльності в ЗЗСО на засадах професійно-особистісного, морально-етичного та методичного становлення фахівця.

Програма навчальної дисципліни складається з 3 змістових модулів: З.М.1. Психолого-педагогічні аспекти професійного становлення фахівця. З.М.2. Морально-етичні аспекти професійно-особистісного становлення молодого вчителя. З.М.3. Методичні аспекти професійно-особистісного становлення молодого вчителя.

У першому розділі розкрито концептуальні підходи та психолого-педагогічні особливості професійного становлення фахівця. У другому розділі окреслено провідні морально-етичні складові молодого вчителя в системі професійного та особистісного становлення для роботи в умовах ЗЗСО. У третьому розділі розкрито методичні аспекти професійного та особистісного становлення молодого вчителя ЗЗСО та необхідність формування його готовності до професійно-педагогічної діяльності в умовах інклюзивного освітнього середовища.

Мета навчальної дисципліни полягає в розкритті психолого-педагогічних, морально-етичних та методичних аспектів професійного та особистісного становлення вчителя та формуванні його готовності до професійно-педагогічної діяльності в умовах інклюзивного освітнього середовища ЗЗСО.

Завдання навчальної дисципліни:

- формування готовності до професійно-педагогічної діяльності в умовах інклюзивного освітнього середовища ЗЗСО на основі оперування новітніми концептуальними та методологічними знаннями в галузі освіти та її загальних тенденцій розвитку;
- формування здатності адаптуватись до різних професійних ситуацій, приймати ефективні рішення у професійній діяльності, відповідально ставитись до обов'язків та дотримуватись принципів професійної етики в умовах інклюзивного освітнього середовища ЗЗСО;
- формування здатності розв'язувати прикладні спеціалізовані завдання та практичні проблеми професійного та особистісного самоствердження й самореалізації, готовність до професійної діяльності в умовах інклюзивного освітнього середовища ЗЗСО;
- формування здатності бути критичним і самокритичним щодо саморозвитку морально-етичних категорій: обов'язку, відповідальності і честі як основ професійно-особистісного становлення молодого педагога та ціннісно-світоглядної реалізації особистості;
- формування здатності брати на себе відповідальність, проявляти лідерські риси, працювати в команді психолого-педагогічного супроводу дитини з ооп в умовах інклюзивного освітнього середовища, базуючись на етичних принципах;
- формування здатності вести шкільну документацію, організовуючи освітній процес на засадах особистісно-орієнтованого, діяльнісного та компетентнісного підходів;
- формування здатності застосовувати поглиблені знання з обраної спеціальності для вирішення професійно-педагогічних завдань з роботи з учнівським та батьківським колективами на засадах педагогіки партнерства тощо.

**Програмні компетентності
014 Середня освіта (Історія). Магістри**

ЗК 1	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК3	Здатність планувати та управляти освітньою діяльністю, забезпечувати та оцінювати якість виконуваних робіт.
ЗК4	Здатність виявляти та вирішувати проблеми у сфері професійної діяльності, бути критичним і самокритичним.
ЗК5	Здатність генерувати нові ідеї (креативність) та приймати обґрунтовані рішення
ЗК6	Здатність розробляти та презентувати освітні проекти, управляти ними та мотивувати виконавців на досягнення спільної мети.
ЗК7	Здатність здійснювати науково-педагогічні дослідження, прогнозувати та презентувати їх результати.
ФК 1	Здатність до поглиблення знань і розуміння предметної області та професійної діяльності.
ФК 5	Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати потреби, перспективи та наявні ресурси для професійного розвитку впродовж життя.
ФК 6	Здатність до моделювання змісту навчання, формування в учнів ключових компетентностей та здійснення інтегрованого навчання.
ФК 8	Здатність до конструктивної та безпечної взаємодії з учасниками освітнього процесу.
ФК 9	Здатність визначати умови та ресурси професійного розвитку впродовж життя, взаємодіяти з іншими вчителями на засадах партнерства та підтримки.
ПК 1	Знати закони наукового, соціального і професійного мислення, володіння комплексним, інтеграційним, історичним, динамічним, ситуаційним, системним підходами до наукового аналізу, здатність практично послуговуватись методами історичного дослідження.
ПК 5	Здатність забезпечувати в освітньому середовищі сприятливі умови для кожного учасника освітнього процесу, залежно від його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів.
ПК 6	Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності.
ПК 7	Прагнення до саморозвитку та самовдосконалення у науково-педагогічній діяльності, обізнаність у власних силах, здатність до рефлексії та самоаналізу.
ПК 9	Здатність до соціальної комунікації; розуміння та сприйняття принципів толерантності, соціальної справедливості, доброчесності, вміння втілювати їх у власні моделі поведінки, здатність попереджувати та вирішувати конфлікти.
ПРН 1	Результати навчання Застосовувати наукову критику до аналізу поглядів дослідників минулого, робити власні узагальнення щодо теоретичного і методичного рівня наукових праць з історії.

ПРН 6	Здійснювати різні види планування освітнього процесу на різних етапах залежно від поставленої мети, індивідуальних особливостей учнів, особливостей діяльності закладу освіти .
ПРН10	Визначати оптимальні зміст і форми професійного розвитку, критерії результативності власного навчання, працювати над саморозвитком та самовдосконаленням, активно долучатися до діяльності професійних спільнот.
ПРН13	Здатність до практичного застосування нових ідей, пропозицій, освітніх практик з метою цілеспрямованого вдосконалення, безперервного і самоорганізованого навчання.
ПРН14	Здатність до співпраці та інтеграції в прагненні до мети спільно з іншими людьми, відомствами, організаціями, активної участі у командній роботі, безвідносно до фонових знань та бачень визначених завдань .

1. **Результати навчання.** Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні оволодіти такими компетенціями:

знати :

- сутність, структуру й закономірності професійно-педагогічної діяльності;
- кризові стани професійного становлення;
- етапи та особливості професійного зростання;
- специфіку педагогічного спілкування, психологічних особливостей різних стилів педагогічного керівництва;
- системи взаєностосунків між вчителями та учнями; характер та шляхи розв'язання різних конфліктних ситуацій;
- морально-етичні категорії професійно-особистісного становлення молодого педагога;
- особливості ведення шкільної документації та ведення електронного журналу;
- особливості організації методичної роботи у ЗЗСО з молодими педагогами;
- шляхи підвищення педагогічної майстерності;
- оптимальні способи ефективної взаємодії у педагогічному колективі на засадах педагогіки партнерства;
- специфіку взаємодії з учнівським та батьківським колективами.

вміти:

- проектувати власну професійно-педагогічну діяльність;
- володіти вміннями та навичками ефективного педагогічного спілкування;
- будувати позитивні взаєностосунки між вчителями та учнями;
- прогнозувати та добирати оптимальні шляхи розв'язання конфліктних ситуацій;
- визначати рівень особистої професійної готовності;
- підвищувати власну педагогічну майстерність;
- запобігати педагогічному вигоранню;
- володіти морально-етичними категоріями професійно-особистісного становлення;
- вести шкільну документацію та електронний журнал;
- організовувати методичну роботу у ЗЗСО;
- самовдосконалюватися у пізнанні освітніх труднощів, особливих освітніх потреб учнів інклюзивного класу;
- добирати оптимальні способи ефективної взаємодії у педагогічному колективі на засадах педагогіки партнерства;
- організовувати тісну партнерську взаємодію з батьками учнів та учнівським колективом.

3.1. Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин							Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	змістових модулів	лекцій	практичних	семінарських	лабораторних	самостійної роботи	індивідуальних завдань	
Денна	5-й	1	3.0	90	3	15	15	-	-	60	-	залік
Заочна	5-й	1	3.0	90	3	6	4	-	-	80	-	залік

3.2. Структура змісту навчальної дисципліни «Професійне та особистісне становлення вчителя»

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	Денна форма						Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
л		пр	лаб	інд	с.р.	л		пр	лаб	інд	с.р.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
З. М. 1.													
ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ ВЧИТЕЛЯ ЗЗСО													
Тема 1.1. Концептуальні підходи до проблеми професійного становлення молодого вчителя	7	2	1	-	-	4	5,5	0,5	-	-	-	5	
Тема 1.2. Кризи професійного становлення та їх подолання.	5	-	1	-	-	4	5,5	0,5	-	-	-	5	
Тема 1.3. Особливості різних етапів професійного становлення вчителів.	7	2	1	-	-	4	5,5	0,5	-	-	-	5	
Тема 1.4. Професійно-педагогічна діяльність вчителя ЗЗСО та готовність до неї майбутніх фахівців.	5	-	1	-	-	4	5,5	0,5	-	-	-	5	
Тема 1.5. Вимоги до підготовки сучасного вчителя та характеристика професійної усталеності.	7	2	1	-	-	4	6,5	0,5	1	-	-	5	
Разом за змістовим модулем 1	31	6	5	-	-	20	28,5	2,5	1	-	-	25	
З.М. 2.													
МОРАЛЬНО-ЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПРОФЕСІЙНО-ОСОБИСТІСНОГО СТАНОВЛЕННЯ МОЛОДОГО ВЧИТЕЛЯ ЗЗСО													
Тема 2.1. Роль морально-етичних знань у професійно-особистісному становленні вчителя.	4	-	1	-	-	3	6	-	1	-	-	5	
Тема 2.2. Моральна свідомість особистості педагога.	6	2	1	-	-	3	6	-	1	-	-	5	
Тема 2.3. Моральний обов'язок педагога.	4	-	1	-	-	3	5,5	0,5	-	-	-	5	

Тема 2.4. Моральна відповідальність педагога..	6	2	1	-	-	3	5,5	0,5	-	-	-	5
Тема 2.5. Професійна честь та академічна доброчесність у становленні майбутнього вчителя.	4	-	1	-	-	3	5,5	0,5	-	-	-	5
Разом за змістовим модулем 2	24	4	5	-	-	15	28,5	1,5	2	-	-	25
<u>3.М. 3.</u> МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ПРОФЕСІЙНО-ОСОБИСТІСНОГО СТАНОВЛЕННЯ МОЛОДОГО ВЧИТЕЛЯ												
Тема 3.1 Адаптація молодого вчителя до педагогічної діяльності та характеристика конфліктів.	7	1	1	-	-	5	7	-	1	-	-	6
Тема 3.2. Діловодство в ЗЗСО. Електронний журнал.	6	-	1	-	-	5	6,0	0,5	-	-	-	6
Тема 3.3. Особливості організації методичної роботи в ЗЗСО з молодими педагогами.	7	1	1	-	-	5	6,5	0,5	-	-	-	6
Тема 3.4. Особливості моделювання роботи вчителя в інклюзивному класі.	8	2	1	-	-	5	6,5	0,5	-	-	-	6
Тема 3.5. Специфіка взаємодії педагога з батьківським колективом.	7	1	1	-	-	5	6,5	0,5	-	-	-	6
Разом за змістовим модулем 3	35	5	5	-	-	25	32,5	2	1	-	-	30
Усього годин:	90	15	15	-	-	60	90	6	4	-	-	80

3.2. Тематика практичних занять

№ п/п	Назва теми	К-сть год денна/заочна
<u>3. М. 1.</u> ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ ВЧИТЕЛЯ ЗЗСО		
1.	Тема 1.1. Концептуальні підходи до проблеми професійного становлення молодого вчителя.	1/-
2.	Тема 1.2. Кризи професійного становлення та їх подолання.	1/-
3.	Тема 1.3. Особливості різних етапів професійного становлення вчителів.	1/-
4.	Тема 1.4. Професійно-педагогічна діяльність вчителя ЗЗСО та готовність до неї майбутніх фахівців.	1/-
5.	Тема 1.5. Вимоги до підготовки сучасного вчителя та характеристика професійної усталеності.	1/1
<u>3.М. 2.</u> МОРАЛЬНО-ЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПРОФЕСІЙНО-ОСОБИСТІСНОГО СТАНОВЛЕННЯ МОЛОДОГО ВЧИТЕЛЯ ЗЗСО		
1	Тема 2.1. Роль морально-етичних знань у професійно-особистісному становленні вчителя.	1/1
2	Тема 2.2. Моральна свідомість особистості педагога.	1/1
3	Тема 2.3. Моральний обов'язок педагога.	1/-
4	Тема 2.4. Моральна відповідальність педагога..	1/-

5.	Тема 2.5. Професійна честь та академічна доброчесність у становленні майбутнього вчителя.	1/-
З.М. 3. МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ПРОФЕСІЙНО-ОСОБИСТІСНОГО СТАНОВЛЕННЯ МОЛОДОГО ВЧИТЕЛЯ		
1	Тема 3.1 Адаптація молодого вчителя до педагогічної діяльності та характеристика конфліктів.	1/1
2	Тема 3.2. Діловодство в ЗЗСО. Електронний журнал.	1/-
3	Тема 3.3. Особливості організації методичної роботи в ЗЗСО з молодими педагогами.	1/-
4	Тема 3.4. Особливості моделювання роботи вчителя в інклюзивному класі.	1/-
5	Тема 3.5. Специфіка взаємодії педагога з батьківським колективом.	1/-
Разом		15/4

Завдання для самостійної роботи студентів

Самостійна робота здобувачів освіти під час вивчення освітнього компонента «Професійне та особистісне становлення вчителя» складається з таких видів:

«Професійне та особистісне становлення вчителя»

Назва теми	Завдання самостійної роботи
Тема 1.1. Концептуальні підходи до проблеми професійного становлення молодого вчителя.	Підготувати нотатки власних міркувань щодо загальних тенденцій, закономірностей розвитку педагогічної науки, їх значення у формуванні наукової картини світу майбутнього вчителя ЗЗСО.
Тема 1.2. Кризи професійного становлення та їх подолання.	Висловити власні міркування у формі письмового есе на тему: «Сертифікація вчителів: для кого та для чого?»
Тема 1.3. Особливості різних етапів професійного становлення вчителів.	Висловити власні міркування у формі письмових нотаток щодо педагогічних умов, котрі сприяють професійному становленню молодих учителів ЗЗСО: створенню сприятливого соціально-психологічного клімату в педагогічному колективі; наявності системи педагогічного наставництва, тощо.
Тема 1.4. Професійно-педагогічна діяльність вчителя ЗЗСО та готовність до неї майбутніх фахівців.	Розробити комплексний прогноз особливостей власної педагогічної діяльності (позитивні й негативні аспекти), дібрати засоби коригування та самовиховання, які могли б допомогти підвищити ефективність професійного становлення. Самостійно проранжувати представлені професійно-значущі якості й порівняти власний результат із результатами досліджень провідних вчених.

Тема 1.5. Вимоги до підготовки сучасного вчителя та характеристика професійної усталеності.	Висловити власні міркування у формі письмового есе на тему: «Що є показником успішності педагога?»
Тема 2.1. Роль морально-етичних знань у професійно-особистісному становленні вчителя.	Ознайомившись з «Кодексом професійної етики вчителя» і проаналізувавши позитивні та негативні сторони своєї особистості, продумати і скласти програму удосконаленням своєї особистості на перспективу.
Тема 2.2. Моральна свідомість особистості педагога.	Опрацювати (<i>Васянович Г.П. Педагогічна етика: Навчальний посібник. – Львів. Сполум, 2010. – Т.3. – 420 с.</i>), а теоретико-практичний зміст передати в нотатках.
Тема 2.3. Моральний обов'язок педагога.	Опрацювати (<i>Мартинець Л. Імідж сучасного вчителя. К. : «Шкільний світ». – 2011. – 90 с.</i> Представити інтелектуальну карту опрацьованого змісту.
Тема 2.4. Моральна відповідальність педагога..	Дібрати ситуацію типового конфлікту в навчальній діяльності за умови, що особи, які взаємодіють, мають різні типові стратегії поведінки. Визначити, за яких обставин кожна з описаних стратегій може бути ефективною, а за яких — недоцільною.
Тема 2.5. Професійна честь та академічна доброчесність у становленні майбутнього вчителя.	Опрацювати (<i>Гордійчук О.Є. Навіщо розвивати педагогічну етику. Практичні заняття . Професія педагога: розвиток та самозбереження / упоряд.Людмила Галіцина. – К. : Шкільний світ, 2010. – С.22-59.</i>), а теоретико-практичний зміст передати в нотатках. 2.Оформити таблицю вимог щодо дотримання правил академічної доброчесності.
Тема 3.1 Адаптація молодого вчителя до педагогічної діяльності та характеристика конфліктів.	Висловити власні міркування у формі письмового есе на тему: «Вчителі – орендарі, чи власники професійних знань?»
Тема 3.2. Діловодство в ЗЗСО. Електронний журнал.	Висловити власні міркування у формі письмового есе на теми: «Виконувати програму, чи готувати до ЗНО?», «Яких ресурсів потребує сучасна українська школа?»
Тема 3.3. Особливості організації методичної роботи в ЗЗСО з молодими педагогами.	Підготувати практичні рекомендації щодо оптимальних шляхів ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня на засадах педагогіки партнерства.

Тема 3.4. Особливості моделювання роботи вчителя в інклюзивному класі.	Здійснити перегляд 1 веб-заходу з проблем інклюзивної освіти та інклюзивного навчання із запропонованого каталогу (за вибором) та адаптувати інформаційно-методичний матеріал до специфіки викладання навчальної дисципліни у ЗЗСО (за фахом).
Тема 3.5. Специфіка взаємодії педагога з батьківським колективом.	Дібрати оптимальні форми, методи і засоби з метою організації вчителем педагогіки партнерства з батьками учнів ЗЗСО.

Методи навчання

Лекції, практичні заняття, тестування, дистанційне онлайн-навчання з використанням систем Moodle та Google Meet.

Методи навчання:

- вербальні методи (лекція-візуалізація, лекція-вебінар, майстер-клас тощо);
- практичні методи (практичні завдання, тестування);
- інноваційні та інтерактивні методи (проблемно-пошуковий, дослідницький, панельна онлайн-дискусія)
- наочні методи (демонстрація, ілюстрація);
- робота з інформаційними ресурсами: з навчально-методичною, науковою, нормативною літературою та інтернет-ресурсами;
- самостійна робота над завданням за програмою навчальної дисципліни

Система контролю та оцінювання

Розподіл балів

Змістовий модуль 1 (20 балів)				
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5
усні відповіді, панельна дискусія, захист завдань самостійно і роботи студента	усні відповіді, захист завдань самостійної роботи студента	захист презентацій, групова робота, тестування	захист презентацій, панельна онлайн-дискусія, тестування	усні відповіді, тестування

Розподіл балів

Змістовий модуль 2 (20 балів)				
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5

усні відповіді, тестування, перевірка самостійної роботи	панельна онлайн-дискусія, захист презентацій, тестування	панельна онлайн-дискусія, захист презентацій, тестування	панельна онлайн-дискусія, захист презентацій, тестування	усні відповіді, захист презентацій, тестування
--	--	--	--	--

Змістовий модуль 3 (20 балів)					Підсумковий контроль (залік)	Сума
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5		
письмова перевірка, групова робота, перевірка самостійної роботи	усне опитування, практична робота, перевірка самостійної роботи	усне опитування, захисти самоосвітніх матеріалів, перевірка самостійної роботи	усне опитування, перевірка самостійної роботи, захист опису досвіду	усне опитування, групова робота, перевірка самостійної роботи	40	100

Критерії оцінювання окремих видів робіт з навчальної дисципліни

- тестування- 1 бал за правильну відповідь
- усне опитування – 2 бал
- письмова відповідь– 2 бали
- перевірка самостійної роботи – 2 бали
- захист опису досвіду- 2 бали
- захист презентації-2 бали
- участь у панельній онлайн дискусії-2 бали
- участь у групові роботі-2 бали

Критерії оцінювання підсумкового контролю

Протягом семестру студент, при вивченні М. 1, М.2., М.3 може отримати по 20 балів за кожен модуль (разом з модульною контрольною роботою).

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів за результатами заліку .

Залікова робота з курсу *«Професійне та особистісне становлення вчителя»* складається з 40 тестових запитань (по 1 балу за правильну відповідь). Максимальна кількість балів за сукупністю виконаних завдань – 40 балів.

В умовах дистанційного навчання підсумковий контроль (залік) у системі Google-форма студенти виконують тести. Автоматично відбувається оцінювання та зарахування правильних відповідей із числа 40 питань=40 балів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

100-бальна шкала	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
		Оцінка	Пояснення за розширеною шкалою
90-100	Відмінно	A	відмінно
80-89	Добре	B	дуже добре
70-79		C	добре
60-69	Задовільно	D	задовільно
50-59		E	достатньо
35-49	Незадовільно	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1-34		F	незадовільно з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання

Перелік питань для самоконтролю навчальних досягнень студентів

1. Розкрити сутність поняття «професійне становлення вчителя» та його основні стадії.
2. Обґрунтувати особливості різних етапів професійного становлення вчителів.
3. Назвати та розкрити вимоги до підготовки сучасного вчителя.
4. Охарактеризувати сутність поняття «професійна усталеність» педагога.
5. Виокремити особливості криз професійного становлення вчителя.
6. Обґрунтувати вимоги до педагогічної діяльності.
7. Визначити професійно значимі риси професіонала.
8. Назвати найбільш поширені професійні деформації педагога.
9. Обґрунтувати роль морально-етичних знань у професійно-особистісному становленні вчителя.
10. Розкрити філософські та педагогічні погляди на категорію «моральна свідомість особистості педагога».
11. Розкрити сутність поняття «моральна культура» професійно-педагогічного спілкування вчителя.
12. Обґрунтувати поняття і структуру моральної свідомості особистості педагога.
13. Обґрунтувати сутність поняття «моральний обов'язок педагога». Чим керується педагог, виконуючи обов'язок: почуттями чи розумом?
14. Окреслити коло моральної відповідальності вчителя.
15. Охарактеризувати розуміння моральної відповідальності вчителя на основі творчості Я.А.Коменського.
16. Які вимоги ставив К.Д.Ушинський до моральної відповідальності вчителя?
17. Розкрити сутність поняття «справедливість» як основної проблеми етики і педагогіки Нового часу. Які характерні риси притаманні справедливому вчителю?
18. Охарактеризувати спільне і відмінне в поняттях «честь» і «гідність».
19. Розкрити співвідношення понять «честь», «гідність».
20. Проаналізувати внутрішні і зовнішні вияви честі і гідності вчителя. Яку роль вони відіграють в освітньому процесі?
21. Обґрунтувати честь і гідність як вияв цілісності особистості вчителя.

22. З'ясувати етичний смисл понять «гордість» і «погорда» особистості.
23. Розкрити значення морального стимулювання досягнень вчителя для його професійно-особистісного становлення.
24. Обґрунтувати сутність та значення адаптація молодого вчителя до педагогічної діяльності.
25. Охарактеризувати види конфліктів у педагогічному колективі та шляхи подолання.
26. Розкрити особливості організації методичної роботи в ЗЗСО з молодими педагогами.
27. Здійснити аналіз етапів моделювання роботи вчителя в інклюзивному класі.
28. Розкрити значення тісної взаємодію вчителя інклюзивного класу з асистентом вчителя в ЗЗСО.
29. Розкрити специфіку взаємодії педагога з батьківським колективом.
30. Виокремити ефективні способи та форми проведення батьківських зборів.

Відповідно до «Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти, у системі формальної освіти) ЧНУ» (https://drive.google.com/file/d/1O7Chn1UqlqjW_JjybxDr-syswxxHuGOn/view) у процесі вивчення дисципліни здобувачу освіти може бути зараховано до 25% балів, отриманих за результатами неформальної та / або інформальної освіти з проблем, що відповідають тематиці курсу.

Рекомендована література

Основна

1. **Гордійчук О.Є.** Навіщо розвивати педагогічну етику. Практичні заняття. Професія педагога: розвиток та самозбереження. К. : Шкільний світ, 2017. С.22-59.
2. **Гордійчук О.Є.** Професійне та особистісне становлення вчителя ЗЗСО в умовах формальної та неформальної освіти в Україні // The XXXII International Scientific and Practical Conference «Modern development of science and the latest perspectives», August 16 – 19, 2022, Vancouver, Canada. С.166-172
https://isg-konf.com/uk/modern-development-of-science-and-the-latest-perspectives/?utm_source=eSputnik-promo&utm_medium=email&utm_campaign=NEW-EN+UKR-Sbornik_materialov_konferencii_dostupen&utm_content=1135836218
3. Гузій Н.В. Педагогічний професіоналізм: історико-методологічні та теоретичні аспекти: Монографія. - К.: НПУ ім. М.П.Драгоманова, 2014. -243 с.
4. Завалевський Ю.І. Сучасний вчитель: вимір часу: Навчально-методичний посібник для вчителів та студентів вищих педагогічних навчальних закладів. - Київ: Видавничий дім «Букрек», 2018. - 288 с.
5. Професійне становлення майбутнього вчителя: монографічний огляд / за редакцією Л.В.Кондрашової. - Кривий Ріг, 2016. - 327 с.
6. Семиченко В. А. Психологія педагогічної діяльності: [навч. посіб.] / В. А. Семиченко - К. : Вища школа, 2014. - 335 с.
7. Система роботи з молодими вчителями / упоряд. Ж.Сташко. — К.: Шкільний світ, 2018. - 128 с.
8. Спірін О.М. Теоретичні та методичні засади професійної підготовки майбутні учителів математики за кредитно-модульною системою: монографія / за наук. ред. М.І. Жалдака. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2017. 300 с.

Допоміжна

1. **Гордійчук О.Є.** Майбутній учитель і неформальна інклюзивна практика: цінності, процес і результат / О.Є.Гордійчук //Збірник наукових праць Хмельницького інституту соціальних технологій Університету «Україна». №17 – 2019. – С.40-45.
<http://histnauka.wixsite.com/home>
2. **Гордійчук О.Є.** Методологічна культура майбутнього вчителя у професійній підготовці до інклюзивного навчання учнів: сутність і складові / О.Є.Гордійчук // Підготовка педагога ХХІ століття крізь призму ідей Василя Сухомлинського: зб. наук. праць Всеукр. наук.-практ. конф., 22 травня 2018 р.: [наук. ред. Н. В. Ігнатенко, О. І. Шапран; уклад. : Н. П. Онищенко]. Переяслав-Хмельницький, (Київ. обл.): ФОП Домбровська Я. М., 2018. С.10-13.
3. **Гордійчук Оксана, Катеринюк Христина.** Значення психолого-педагогічного супроводу учнів інклюзивних класів у вітчизняній та зарубіжній літературі. *Стратегії модернізації педагогічної освіти в Україні та країнах Європейського Союзу* : Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції, м. Чернівці, 20-21 жовтня 2022 року / за наук. ред. д. пед. наук С.З. Романюк. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. С. 51-55.
https://drive.google.com/file/d/1mz_MffnqAGFYPjGBSKi08zV9rKNsho0m/view_URI
<https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/5491>
4. Дубасенюк, О.А. Мотиваційні чинники професійного становлення вчителя // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка.– Житомир, 2016. – 3-18 с.
5. Коломієць О. Б. Реалії і перспективи гуманізації професійного становлення майбутнього фахівця у вищій школі //Наука і сучасність: 36. наук. пр. - К., 2023. - Вип.2, Ч.3. - С.64-72.
6. Литвиненко С.А. Соціально-педагогічна підготовка вчителя. – Одеса: СВД; Рівне: РДГУ, 2022. – 302 с.
7. Методична служба – школі: Інформаційно-методичні матеріали на допомогу працівникам освіти. Випуск 6 / Автор-уклад. В.І.Уруський. – Тернопіль: Астон, 2024. 16.
8. Мороз О. Особистість майбутнього педагога //Вища освіта України.-2022.-№3.С.50-53.

Інформаційні ресурси

1. Електронний курс на Moodle. URL : <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=2458>
2. Сайт наукової бібліотеки ЧНУ. URL : <http://www.library.chnu.edu.ua/>
3. Академічна мобільність. URL : <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/osvita-za-kordonom/akademichna-mobilnist>

ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Викладання курсу, контроль й оцінювання знань і вмінь студентів спрямовані на дотримання вимог академічної доброчесності (*Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича* (<https://www.chnu.edu.ua/media/jxpbs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf>), *Положення про виявлення та запобігання плагіату в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича* (https://www.chnu.edu.ua/media/f5eleobm/polozhennya-pro-zapobihannia-plahiatu_2024.pdf).

Студенти несуть особисту відповідальність за випадки їхнього порушення, враховуючи плагіат, списування, підказування тощо. У разі виявлення академічної

недоброчесності вперше бали, зараховані студентів/ці за виконане завдання, скасовуються. Повторна практика недоброчесності може призвести до анулювання всіх нарахованих за курс балів.